

Verslag

Vergadering
VBC-HNK

Aanwezig

Jos Beemsterboer, Sijmen van den Berg, Ed de Boer, Frans Boerdijk, Sander de Graaf, Niels de Haan, Paul Kooij, Lars Nanninga, Edith Velema, David Zaat

Afwezig

Peter van der Heijdt, Jeroen Los, Piet Rol, Gerard Roosloot

Kopie aan

Registratienummer HHNK
22.1006750

Van
Edith Velema

Doorkiesnummer
+31725827260

Datum vergadering
8 november 2022

Dossiercode
HHNK/19000198

1. Opening

Lars Nanninga opent de vergadering en heet iedereen welkom. Afwezig zijn: Peter van der Heijdt, Jeroen Los, Piet Rol, Gerard Roosloot.

2. Verslag 6 september 2022

Geen tekstuele opmerkingen.

Actielijst:

- 2022-32 (communicatie SMWN): De website is weer in de lucht 😊 ([link](#)). Voor het overige wordt de actie opgepakt zodra de nieuwe communicatieadviseur is gestart. Actie geherformuleerd en op naam van SMWN gezet.
- 2022-25 (agenderen evaluatie voorzittersrol Lars Nanninga in september): blijft staan
- 2022-23 (maaien waterplanten agenderen), blijft staan
- 2022-09 (agenderen doorspoelbeleid en natuurvriendelijke oevers), blijft staan
Naar aanleiding van het doorspoelbeleid is intern gesproken bij HHNK. Steven Westerman neemt contact op met Frans Boerdijk. Daarna komt het onderwerp in de VBC terug.
- 2021-03 (visserijonderzoek IJsselmeer/Markermeer), blijft PM staan

De overige acties zijn uitgevoerd en/of komen op de agenda terug.

Advieslijst:

- Advies 2022-1 (stappenplan verbetering participatie visserij) wordt uitgevoerd in het vierde kwartaal van 2022. Stand van zaken: de inleiding staat geagendeerd voor het clusteroverleg van december. Inventarisatie volgt daarna.
- Advies 2021-1 (nieuwe rechten schaal- en schelpdieren voorleggen aan VBC). Dit wordt verwijderd uit de advieslijst. Nieuwe rechten worden sowieso voorgelegd aan VBC. Wat betreft schaal- en schelpdierenvisrecht: dit maakt wel onderdeel uit van het volledig visrecht, maar niet van aal- of schubdiervisrecht afzonderlijk.
Naar aanleiding hiervan wordt het omgaan met exoten als agendapunt aangedragen.

3. Nieuws/mededelingen

- Sportvisserij: SMWN begint weer op sterkte te komen. Sijmen van den Berg vertegenwoordigt SMWN eenmalig in de VBC. Op 14 november start Bart Iterson als adviseur bij SMWN. Hij wordt de nieuwe contactpersoon voor de VBC-HNK.

- Beroepsvisserij: er wordt gevraagd naar een educatieprogramma van de NHBB. Dit is een wens voor de toekomst en zal voorgelegd worden in de jaarvergadering van de NHBB in mei 2023.
- HHNK: Rik Beentjes is weer volledig hersteld. David Zaat zal vanaf februari deels vertrekken bij HHNK, omdat hij een nieuwe studie oppakt (aquatische ecologie). Opvolging vanuit HHKN voor de VBC is nog niet bekend. De VBC zou David graag over een jaar terugzien om te horen wat hij heeft geleerd. Dit zal worden geagendeerd.

4. Jaarplan en terugblik

Tekstueel akkoord.

Ook het nieuwe onderwerp over het vernielen en diefstal van visnetten van de beroepsvisserij, wordt met instemming begroet. Als concrete actie wordt afgesproken dat Lars Nanninga en Niels Blokker een artikel schrijven, met foto's erbij. Het artikel zal worden geplaatst op de site van de VBC-HNK en zal met een nieuwsbericht op de site van SMWN worden geplaatst. Ook wordt hengelsportverenigingen verzocht om het artikel te plaatsen.

5. Toetreding terreinbeheerders tot VBC

Een afgevaardigde van de terreinbeheerders is van harte welkom in de VBC, conform het VBC-convenant zal dit een deelnemer zijn zonder stemrecht. Edith Velema geeft dit door aan Klazien Hartog (bestuurder HHNK).

6. Voortgang visrechtovereenkomsten

Het herzien van de visrechtovereenkomsten die per 31 december 2022 eindigen, is een punt van zorg. De voortgang van het versturen van de overeenkomsten loopt traag door samenloop van interne knelpunten bij HHNK. De eerste overeenkomsten zijn de afgelopen maand verstuurd en de rest volgt zo spoedig mogelijk. Binnen een maand moet alles verstuurd zijn. Gevraagd wordt wat er gebeurt als een visrechtovereenkomst niet voor 1 januari 2023 is aangeboden. De VBC concludeert dat het logisch is dat dan een automatische verlenging geldt.

Het goede nieuws is dat vrijwel alle overeenkomsten in prijs omlaag gaan, met uitzondering van twee kleine overeenkomsten waarvoor een minimumprijs geldt. Deze is verhoogd van € 50,- naar € 55,-. Mocht er onverhoopt toch ergens een prijsverhoging uit komen, dan belooft HHNK dat hier de oude prijs zal worden gehanteerd. Dit vanwege de achterstand.

Over de tarieven van visrechten zal in een later stadium gesproken worden. Dit is gekoppeld aan het grondbeleid van HHNK dat eind 2023 zal worden herzien.

Met name de oeverkilometers zijn voor de visserij een heikel punt. Veel oevers zijn niet bereikbaar, maar tellen zwaar mee in de prijs.

7. Uitwerkingskader visstand en visplan (opzet en format)

Edith Velema geeft een toelichting op het uitwerkingskader voor de visstand en op de resultaten van de tijdelijke Werkgroep Visplannen, zie bijlage.

Kernpunten voor het visplan zijn:

- Doel is afspraken te maken met betrekking tot:
 - Samen toewerken naar streefbeeld vis (uitzet/onttrekking, signalering, monitoring)
 - Visrechtovereenkomsten standaard, maatwerk in visplan
 - Onderlinge afspraken stimuleren
- Onderlinge afspraken tussen visrechthebbenden

- Bijlage:
 - Algemene info die in het gehele HHNK-gebied geldt
 - Input vanuit waterbeheerder (gebiedsgericht; afgetapt uit uitwerkingskader, m.n. streefbeeld)
- Juridisch:
 - Vereist vanuit de Keur/Waterschapsverordening
 - Voorwaarde bij uitgifte visrechten: standaard overeenkomst > maatwerk in visplan
 - Vrijwillig, maar niet vrijblijvend > proces juridisch bindend
- 6 jaar geldig, parallel aan visrechtovereenkomst
- Simpel, kort en krachtig
- Grootte = KRW-gebied
- Signalering visstand > melden in VBC > monitoring/visserijkundig onderzoek (kans!)

Het visplan wordt verder besproken. Deelnemers uit de werkgroep geven aan prettig te hebben samengewerkt. Het begon met scepsis, maar gaandeweg ontstond op onderdelen zelfs enthousiasme. Met name het idee om veranderingen in de visstand te signaleren en jaarlijks aan de VBC te melden, kan een goede meerwaarde geven.

Vraag aan de VBC is of men zich in grote lijnen kan vinden in de opzet van het visplan. De volgende opmerkingen worden gemaakt:

- In de presentatie ontbreekt het onderscheid tussen algemene informatie en gebiedsinformatie. Dit wordt alsnog toegevoegd (is inmiddels gebeurd).
- Het maken van een visplan kan ingewikkeld worden met veel partijen. Reactie: dit is een belangrijke reden om de gebiedsomvang voor de visplannen beperkt te houden tot een KRW-gebied. De andere reden om het per KRW-gebied te regelen is dat de waterkwaliteitsdoelen per KRW-gebied zijn bepaald.
- De aanwezigheid van een actueel visplan is straks een voorwaarde voor het afgeven van een visrechtovereenkomst vanuit HHNK. Het idee is dat 1,5 jaar voorafgaand aan herziening een signaal wordt gegeven dat gestart moet worden met het maken van een visplan. HHNK levert daarvoor gebiedsgerichte input vanuit het uitwerkingskader visstand. Vervolgens is het aan de visrechthebbers om tot een overeenkomst te komen op basis van het geleverde format.
- De gebieden van de huurovereenkomsten lopen niet gelijk op met de KRW-gebieden. Dit wordt nog een puzzel.
- Hoe zit het met toezicht? De visrechtovereenkomsten zijn in de eerste plaats privaatrecht. Afspraken zijn vrijwillig, maar niet vrijblijvend. In de procesbeschrijving is daarom uitgebreid stilgestaan bij wat er gebeurt als afspraken niet worden nagekomen. Het begint met het elkaar wijzen op nakomen van de afspraken. Komt men er niet uit, dan moet dit gemeld worden bij de VBC en start bemiddeling. Eindpunt is een gang naar de rechter.
- SMWN wil het format voor de visplannen nog nader bekijken, met name naar de gebiedsindeling, en komt er een volgende VBC op terug.

Conclusie: HHNK kan dit format een stap verder uitwerken en toesturen. Zo nodig wordt het besproken in een volgend VBC. Bedoeling is dat in 2023 de eerste visplannen worden gemaakt met dit format. Op basis van de eerste ervaringen zal het format vervolgens worden bijgesteld. Al doende leren we.

Naar aanleiding van de bespreking van het uitwerkingskader en de visplannen brengt de beroepsvisserij naar voren dat men ongelukkig is met de visstandonderzoeken, zoals die nu door de ATKB worden uitgevoerd. De onderzoeken worden steeds gedurende één dag uitgevoerd, los van de weersomstandigheden die bepalend kunnen zijn voor de resultaten. Volgens de beroepsvissers wordt er bovendien ondeugdelijk materiaal gebruikt. Men heeft er last van als de gegevens niet kloppen. Waarom wordt een bedrijf uit Brabant hiervoor ingehuurd? De beroepsvisserij stelt voor om samen met de hengelsportvisserij onderzoek

te doen in de rustige periode (gesloten periode voor aalvisserij – 1 september tot 1 december). HHNK geeft aan dat KRW-onderzoek aan strikte eisen moet voldoen en dat dit niet zomaar anders kan. Mocht er ander visserij onderzoek worden gedaan, dan is daar waarschijnlijk meer ruimte voor. Actie: Edith Velema vraagt Sandra Roodzand om een toelichting op de onderzoeken in de VBC te geven.

Over veranderingen in de visstand signaleert de beroepsvisserij dat in het Amstelmeer geen broed meer is ten gevolge van de zwartbekgrondel. Verder wordt opgemerkt dat op sommige plaatsen de Amerikaanse rivierkreeft afneemt.

8. Visschuilplekken

De term 'visoverwinteringsplekken' is omgezet naar 'visschuilplekken'. Het gaat hier om lokale extra dieptes voor de vis. De plekken zijn dubbel bruikbaar: in de winter kan het dienen als schuilplek bij vorst en in de zomer is het een schuilplek tegen hitte.

Opgemerkt wordt dat visschuilplekken aantrekkelijk kunnen werken op de visserij, waardoor het juist geen veilige plek meer is.

HHNK heeft een aantal kaarten gemaakt van wateren waar in 2024 het stedelijk water gebaggerd wordt. Op deze kaarten kunnen vissers aangeven wat volgens hen geschikte plekken zijn om de extra dieptes aan te leggen. Binnen enkele weken wordt een baggeropdracht uitgezet voor aannemers. De keuze om stedelijk water aan de vissers voor te leggen, is ingegeven doordat daar meer vissterfte voorkomt, dan in het buitengebied. Besloten wordt om de volgorde om te draaien. HHNK zal zelf visschuilplekken aanwijzen en deze vervolgens via SMWN voorleggen aan de lokale hengelsportverenigingen. Actie David Zaat.

9. Werkgroep vissterfte/vis-in-nood

David Zaat presenteert een overzicht van meldingen over vissterfte/vis-in-nood. Tussen juni 2021 en oktober 2022, zijn 110 meldingen binnengekomen. Voor het eerst is dit zo in beeld gebracht. De VBC is onder de indruk van het grote aantal meldingen. Vissterfte kan je nooit helemaal voorkomen, maar aan een aantal zaken kan je wel wat doen. Het in kaart brengen heeft tot doel om lering te trekken uit de viscalamiteiten en maatregelen te nemen waarmee vissterfte afneemt.

Het valt op dat er relatief veel vissterfte is ten gevolge van maaiwerkzaamheden. HHNK onderneemt sinds twee jaar meer actie richting aannemers, zodat zij rekening houden met de vis. In 2021 is een webinar voor aannemers gehouden, waarin visvriendelijk onderhoud centraal staat. In 2022 is een infografic gepresenteerd over visvriendelijk maaien ([link](#)). Ook zijn er maaicoaches aangesteld die maaimachinisten coachen. In Purmerend ging het desondanks mis en is uiteindelijk het werk stilgelegd.

Er kan en moet meer gebeuren. Algemene intenties zijn mooi, maar het stukt in de uitvoering. Er is behoefte aan concrete afspraken, zoals: aannemers aanspreken, sneller het werk stopzetten, hengelsportverenigingen en beroepsvisseren informeren als je start met maaien.

Voorlichting en toezicht op de aannemers is belangrijk. Vissers willen graag betrokken worden. Zij moeten dan wel een seintje krijgen als een aannemer in het gebied begint. Het zou goed zijn om dit als voorwaarde op te nemen in een volgend maaibestek. Ook wordt geadviseerd om het maaibestek te vergelijken met dat van andere waterschappen en gemeenten.

Minder beïnvloedbaar is vissterfte ten gevolge van droogte en hoge temperaturen. Wel is de combi met maaiwerkzaamheden funest. Op kritieke locaties kan soms later in het jaar worden gemaaid dan de vaste schouwdatum (3^e maandag in de maand). De watertemperatuur is dan lager.

Bij vissterfte ten gevolge van lozing gaat het om het afspoelen van machines en om drugsafval.

HHNK zal een rapport maken over de viscalamiteiten van het afgelopen jaar, met de leer- en actiepunten voor 2023. Dit zal de volgende keer in de VBC worden geagendeerd.

10. Loodvrij vissen

De pilot in Schagen zal in het voorjaar van 2023 worden uitgerold. Het is een combi met een loodvrije viswedstrijd en inleverpunten bij hengelsportzaken. Er komt een communicatietraject omheen, waarbij loodvrij vissen wordt gepromoot.

Naast de pilot gebeurt er meer. Zo zet SMWN in op goede loodvervangers, zijn er wedstrijden aan het Noord-Hollands Kanaal, worden er tasjes met promotiematerialen uitgereikt en wordt er actief gezocht naar goede loodalternatieven. Streetfishing gebeurt sowieso loodvrij.

11. Wvttk/rondvraag

Er zal een datumprikker worden verstuurd voor afspraken in 2023. Dinsdag lijkt een geschikte datum voor overleg.

Actielijst

Actienr.	Actie	Door	Datum vergadering	Gereed
2022-46	Exoten agenderen	Edith Velema	08-11-2022	n.t.b.
2022-45	David Zaat uitnodigen voor presentatie over zijn studie	Edith Velema	08-11-2022	November 2023
2022-44	Artikel schrijven over beschadiging visnetten beroepsvisserij	Lars Nanninga Niels Blokker	08-11-2022	
2022-43	Artikel beschadiging visnetten plaatsen op website (VBC en SMWN), als nieuwsbericht, en hengelsportverenigingen vragen om te plaatsen	Nader te bepalen	08-11-2022	
2022-42	Doorgeven dat afgevaardigde van terreinbeheerders welkom is in VBC	Edith Velema	08-11-2022	gereed
2022-41	Format visplannen nader bekijken	SMWN	08-11-2022	
2022-40	Format visplan verder uitwerken en toesturen	Edith Velema	08-11-2022	Januari 2023
2022-39	Sandra Roodzand uitnodigen om toelichting te geven op KRW-onderzoeken	Edith Velema	08-11-2022	
2022-38	Visschuilplekken voor baggerlocaties 2024 aanwijzen op kaart en dit voorleggen aan hengelsportverenigingen	David Zaat/SMWN	08-11-2022	
2022-37	Rapportage viscalamiteiten agenderen	Edith Velema	08-11-2022	Januari 2023
2022-36	Datumprikker versturen voor 2023	Edith Velema	08-11-2022	z.s.m.
2022-32	Communicatie sportvisserij uitwerken.	SMWN	06-09-2022	2023

2022-30	Op ad hoc basis meedenken over visrechten/visplannen	Jos Beemsterboer, Piet Rol, Sander de Graaf	06-09-2022	
2022-29	Hengelsportverenigingen vragen om loodvrij vissen bij hun achterban onder de aandacht te brengen en stimuleren om pilots te gaan doen.	Sportvisserij	06-09-2022	
2022-28	Overzicht maken van meldingen vissterfte en activiteiten/resultaten die daaruit zijn voortgekomen.	Werkgroep vissterfte/vis-in-nood	06-09-2022	z.s.m.
2022-25	Evaluatie voorzittersrol Lars Nanninga (over een jaar) agenderen	Edith Velema	14-09-2022	September 2023
2022-23	Maaien van waterplanten agenderen op VBC-agenda.	Edith Velema	14-09-2022	volgt
2022-09	Doorspoelbeleid hoogheemraadschap Natuurvriendelijke oevers agenderen op VBC-agenda.	Edith Velema	26-01-2022	volgt
2021-03	VBC op de hoogte houden van voortgang visserijonderzoek IJsselmeer/Markermeer	Rik Beentjes	22-03-2021	PM

Advieslijst

Adviesnr.	Advies	Aan	Datum vergadering
Advies-2022-1	<p>De VBC-HNK adviseert positief over het stappenplan hoogheemraadschap om de participatie vanuit de visserij te verbeteren. Het stappenplan omvat het in beeld brengen van de VBC-HNK bij projectleiders en beleidsadviseurs als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De meeste activiteiten die relatie hebben met vis(serij) gebeuren vanuit de afdeling Watersystemen. Met een inleiding tijdens een overleg zal aandacht gevraagd worden voor visgerelateerde zaken. • We willen jaarlijks inventariseren welke visrelevante besluiten op de planning staan van het bestuur. Disclaimer: projectleiders en beleidsadviseurs zijn verantwoordelijk voor hun eigen proces. Het is daarom niet mogelijk om alles waterdicht te regelen, maar we verwachten dat we veel plannen op deze wijze wel kunnen afvangen. 	HHNK	22 maart 2022
Advies-2021-2	De VBC-HNK verzoekt het hoogheemraadschap te starten met het in beeld brengen van de nulsituatie van huurovereenkomsten.	HHNK	22 maart 2021

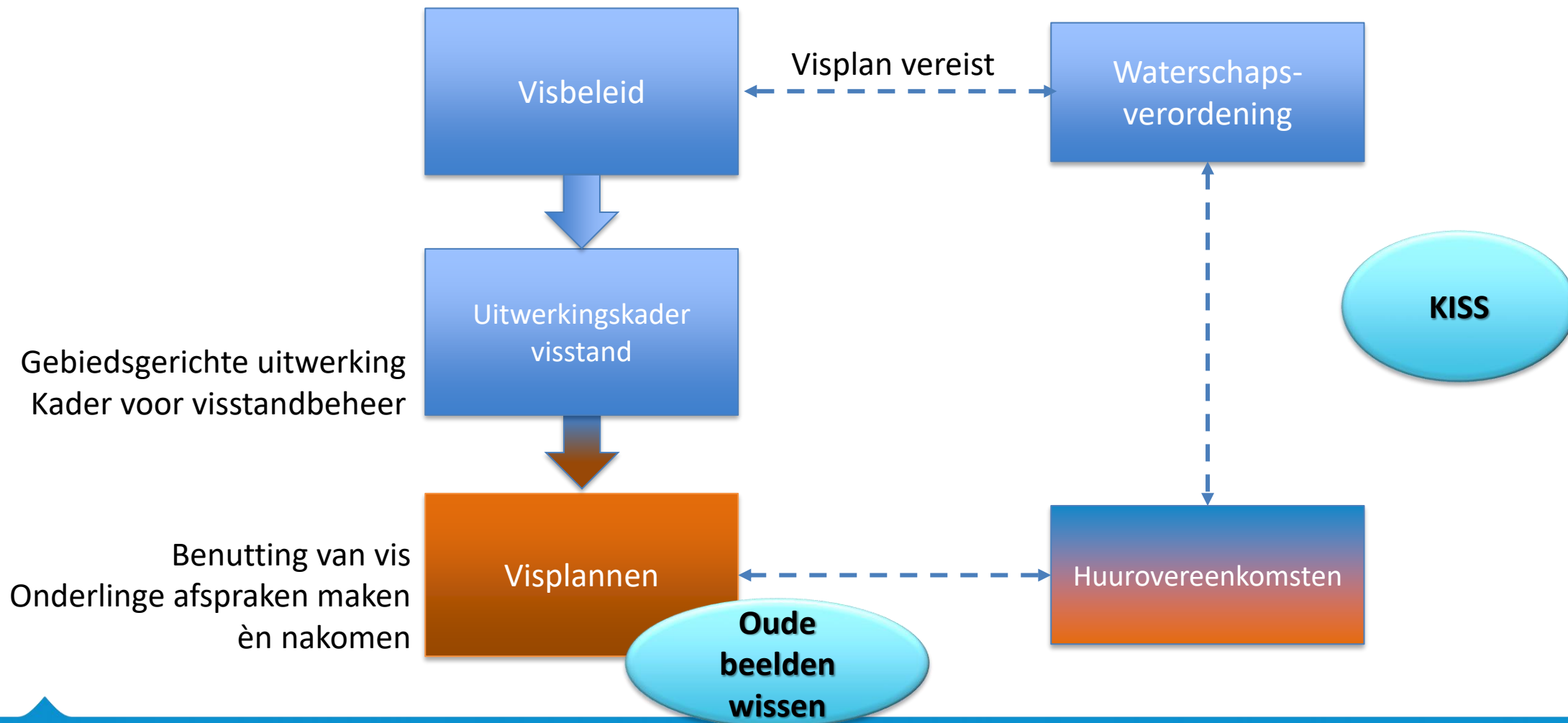
hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Uitwerkingskader en Visplannen

VBC 8 november 2022

Uitwerking visbeleid

- De waterbeheerder is verantwoordelijk voor het visstandbeheer en formuleert doelen - streefbeeld visstand (leeftijd, soorten en hoeveelheden volgens KRW).
- Visserijbeheer heeft tot doel het optimaliseren van zowel de beroepsmatige en recreatieve sportvisserij (om streefbeeld te realiseren).

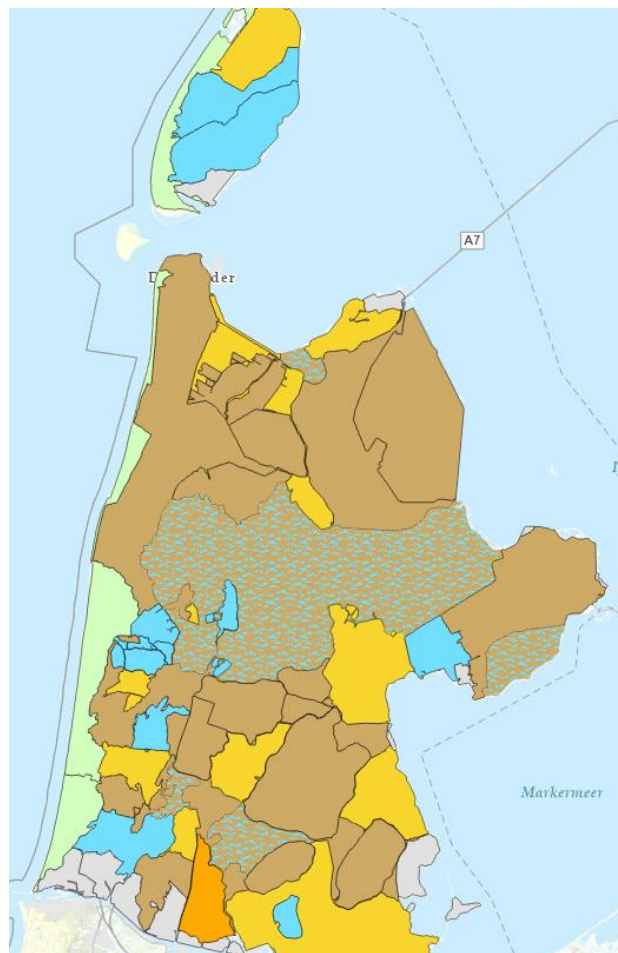

Kaartlagen uitwerkingskader, driedeling

- **KRW**
 - KRW-gebieden met doelen
 - Vismaatlatten en visstandgegevens ATKB-onderzoeken
 - Factsheets met o.a. inzicht in score op ecologische sleutelfactoren
 - Karperrichtlijn > vertaald naar HHNK-gebied
 - Vismigratievoorzieningen
 - Per waterlichaam een 'gezond verstandverhaal' met toelichting en streefbeelden voor de visstand.
- **Visrechten**
 - Nulsituatie visrechten inzichtelijk
 - Aal (> in gesprek met NHBB over duurzame aalvisserij > later uitwerken)
 - Visserijvrije zones (nu alles 300/150 m, op termijn maatwerk > later opnemen)
 - Zones loodvrije visserij, indien aangewezen
 - Goedgekeurde visplannen (opnemen zodra een visplan gereed en goedgekeurd is)
- **Beheer 'huis van de vis'**
 - Aangewezen habitat (NVO's, overwinteringsplekken, paaiplaatsen)
 - Vissterfte/vis-in-nood > uitzetgebieden voor vis in nood en aandachtsgebieden n.a.v. viscalamiteiten.
- **Aparte categorie?**
 - Monitoring en toestand van de vis (opbouwen n.a.v. visplannen)

Planning: januari concept toonbaar in VBC

Uitwerkingskader

Legenda

Effect Gezond water

Potentie waterkwaliteit

- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen
- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen (lokaal helder)
- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen 2027 (potentie helder na 2050)
- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen 2027 (potentie helder na 2050, na uitvoering verbrakking)
- Prioritaire gebieden gericht op helderwaterdoelen
- Prioritaire gebieden gericht op helderwaterdoelen (kwaliteit sterk afhankelijk van ontwikkeling Natura2000)
- Rapportagegebieden gekoppeld aan Rijkswaterstaat

- Vanuit waterbeheerder > kader visstandbeheer
- Invloed op KRW/waterkwaliteit
- Kaartlaag [Geo Informatieportaal](#)
- Jaarlijkse update

Visplannen - format

- Doel is afspraken te maken mbt:
 - Samen toewerken naar streefbeeld vis (uitzet/onttrekking, signalering, monitoring)
 - Visrechtovereenkomsten standaard, maatwerk in visplan
 - Onderlinge afspraken stimuleren
- Onderlinge afspraken tussen visrechthebbenden
- Bijlage:
 - Algemene info die in het gehele HHNK-gebied geldt
 - Input vanuit waterbeheerder (gebiedsgericht; afgetapt uit uitwerkingskader, m.n. streefbeeld)
- Juridisch:
 - Vereist vanuit de Keur/Waterschapsverordening
 - Voorwaarde bij uitgifte visrechten: standaard overeenkomst > maatwerk in visplan
 - Vrijwillig, maar niet vrijblijvend > proces juridisch bindend
- 6 jaar geldig, parallel aan visrechtovereenkomst
- KISS <> kort en krachtig
- Grootte = KRW-gebied
- Signalering visstand > melden in VBC > monitoring/visserijkundig onderzoek (kans!)

